

SENSE AND SUSTAINABILITY. INTERNATIONAL CONFERENCE ON ARCHAEOLOGY AND TOURISM (Zagreb, 6. - 10. svibnja 2019.)

Barbarić, Vedran

Source / Izvornik: **Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Splitu, 2019, 141 - 142**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:172:968962>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-19**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of humanities and social sciences](#)

VIJESTI / NEWS

Vedran Barbarić
Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet
HR-21000 Split, Poljička cesta 35
vedbarba@ffst.hr

SENSE AND SUSTAINABILITY.
INTERNATIONAL CONFERENCE ON ARCHAEOLOGY AND TOURISM
(Zagreb, 6. – 10. svibnja 2019.)

U Zagrebu je 6. – 10. svibnja 2019. održana međunarodna konferencija u organizaciji Arheološkog muzeja u Zagrebu, European Association of Archaeologists i INTERREG projekta Iron-Age Danube Programme. Konferencija je okupila velik broj stručnjaka na polju arheologije, povijesti umjetnosti i povijesti, kulturologije, upravljanja baštinom, ekonomije, ali i dionike u turističkim procesima, posebice na području kulturnog turizma. Konferencija je tijekom četiriju radnih dana uspješno dotaknula velik broj aktualnih pitanja u kojima arheologija i srodne discipline sudjeluju s ekonomijom i u velikoj mjeri utječu na društvene trendove u manjim i većim sredinama. Pokroviteljstvo EAA-a, krovne strukovne organizacije u Europi, osiguralo je sudjelovanje renomiranih stručnjaka na svjetskoj razini, pa su rad konferencije otvorili Peter DeBrine (Senior Project Officer UNESCO World Heritage Centre), Manos Vougioukas (Secretary-General, European Cultural Tourism Network) i Stefano Dominioni (Director, European Institute for Cultural Routes). Njihova predavanja odnosila su se na otvorene teme kojima se konferencija bavila, stoga su u središtu pozornosti bile politike i mehanizmi održivog turizma svjetske baštine, Povelja o održivom kulturnom turizmu, rezultati provedbe Europske godine kulture te odnos kulturnih ruta i arheološke baštine.

Tijekom triju dana izlaganja su se održavala na trima lokacijama: dvorani Matice hrvatske, zgradi i Galeriji Arheološkog muzeja u Zagrebu. S obzirom na velik broj sudionika i širok spektar tema, publika se profilirala prema sesijama i svom interesu te je sve proteklo u živoj akademskoj atmosferi, uz rasprave i komentare.

Tijekom konferencije obrađene su teme istraživanja i prezentacije različitih vidova arheološke baštine, upravljanja arheološkim lokalitetima, upravljanja graditeljskom baštinom i društvenim procesima u povijesnim jezgrama, razvijanja i oblikovanja kulturnih narativa, povezivanja i integriranja prezentacije srodnih lokaliteta, razvoja i funkcioniranja kulturnih ruta Vijeća Europe, suodnosa arheološke i prirodne baštine, uloge novih tehnologija kao alata u komunikaciji baštine u javnom prostoru, suodnosa arheološke baštine i upravljanja turističkim destinacijama te izazova upravljanja i osmišljavanja održivoga kulturnog turizma. Sve su teme obrađene unutar specijaliziranih tematskih sesija te predstavljene na primjerima studija slučaja, većinom europskih, ali i pojedinih svjetskih primjera.

Jedan od ključnih zaključaka koji se provlačio kroz većinu sesija, jest onaj o nužnosti neposredne suradnje stručnjaka na polju baštine i društvenih procesa pri planiranju promišljenog djelovanja i stvaranja privrednog okruženja koje prije svega mora biti na korist lokalnoj zajednici.

Međuodnos kulturne baštine i društvenih, ekonomskih i socijalnih procesa danas je aktualna tema na svjetskoj razini, poglavito promatrana preko primjera UNESCO-ovih lokaliteta svjetske baštine gdje se kao posljedica procesa masovnog turizma drastično narušava kvaliteta života lokalnog stanovništva. Na konferenciji su prezentirani slučajevi Barcelone, Amsterdama, Lisabona, a takvi primjeri su Dubrovnik i Split u Hrvatskoj. Tijekom rasprave i niza tematskih izlaganja istaknula se potreba određivanja nosivih kapaciteta povijesnih gradova i kvalitetnijega destinacijskog upravljanja u turizmu. Više primjera pokazuje kako masovni turizam guši gradska središta te da lokalne vlasti pritom uglavnom ne djeluju na vrijeme, već se naknadno pokušavaju nositi s posljedicama takvih trendova. Porast krstarećih putovanja na Mediteranu i slabo regulirano tržište mrežnih servisa za iznajmljivanje privatnih smještaja, povijesnim jezgrama donijelo je promjene koje su dovele do gentrifikacije, negativnih demografskih trendova i pretvaranja živih gradskih prostora u scenografiju masovnog turizma. Istaknuto je kako se u velikim odredištima kulturnog turizma pojavljuju pokušaji zaustavljanja takvih trendova i kontroliranja procesa u budućnosti, no kako ne postoje gotovi modeli, jer je riječ o potpuno novim izazovima, lokalne zajednice moraju naći vlastita rješenja prilagođena lokalnim osobitostima.

Na tragu potrage za rješenjima takvih problema bila je i rasprava o obnovi Povelje o kulturnom turizmu ICOMOS (International Committee of Museums) koju je moderirao dr. sc. Fergus T. Maclaren iz International Cultural Tourism Committee. Tijekom rasprave istaknuto je kako je nužna integracija i zajedničko djelovanje svih dionika na polju prezentacije, interpretacije, razvoja infrastrukture, partnerstava i kontrolnih mehanizama kako bi se spriječili i ograničili negativni utjecaji turizma na povijesnu spomeničku baštinu i život u njoj. Obnova Povelje ujedno je prilika da se u središte interesa stave problemi poput prekomjernog iskorištavanja javnih dobara i resursa u kulturi od turističkog sektora i proaktivno usmjere aktivnosti korisne lokalnom stanovništvu.

Može se zaključiti kako je ova konferencija, koju je uspješno organizirao Arheološki muzej u Zagrebu, okupila respektabilan broj renomiranih stručnjaka i obradila aktualne teme povezane s baštinom, koje nadilaze pojedinačne znanstvene discipline te izravno utječu na svakodnevni život i izazove današnjice.